

ศึกษาเปรียบเทียบความลื่นไหลในวรรณกรรมเรื่องก๊าดของประเสริฐศักดิ์ ปัทมะริต
กับอันกามการุณย์ ของ ลาติต

Sexual Fluidity and Literary Representation A Comparative Analysis of
Prasertsak Padmarid's Kibad and Ladr's Ankamkarun

กิงกาญจน์ สมดี / Kingkan somdee¹

อภิเดช สุผา / Aphidej Supha^{2*}

Received: 13 พฤษภาคม 2569 Received: 12 มิถุนายน 2569 Accepted: 30 มิถุนายน 2569

บทคัดย่อ

งานวิจัยค้นคว้าเฉพาะบุคคลเรื่อง ศึกษาเปรียบเทียบความลื่นไหลทางเพศในวรรณกรรมเรื่องก๊าดของ ประเสริฐศักดิ์ ปัทมะริต กับอันกามการุณย์ ของ ลาติต โดยศึกษาจากนวนิยาย 2 เรื่อง ได้แก่ ก๊าดของประเสริฐศักดิ์ ปัทมะริต และ อันกามการุณย์ ของ ลาติต โดยมุ่งวิเคราะห์แบบตัวตนของตัวละครก่อนและหลังการเปิดเผยเพศวิถี ผ่านประเด็นด้านการแสดงออก ความคิดเกี่ยวกับตัวเอง การใช้ชีวิตในครอบครัวและการใช้ชีวิตในสังคม รวมถึงสถานะของตัวละครหลัง และการเปิดเผยตัวตนในบทบาทต่าง ๆ เช่น ความเป็นลูก ความเป็นสามีภรรยา ความเป็นพ่อแม่ และการดำรงอยู่ในสังคม

ผลการศึกษาพบว่า ตัวละครในนวนิยายทั้งสองเรื่องมีลักษณะของอัตลักษณ์ทางเพศที่ไม่สอดคล้องกับเพศกำเนิด และมีการแสดงออกถึงความลื่นไหลทางเพศอย่างชัดเจน ก่อนการเปิดเผยเพศวิถี ตัวละครมักเผชิญกับความสับสน ความอึดอัด และแรงกดดันจากค่านิยมของครอบครัวและสังคม ทำให้ไม่สามารถแสดงตัวตนที่แท้จริงได้อย่างเต็มที่ แต่หลังจากที่ตัวละครเปิดเผยเพศวิถีแล้ว พบว่าตัวละครมีความกล้าหาญและมั่นใจในตัวตนของตนเองมากขึ้น แม้ว่าจะยังต้องเผชิญกับข้อจำกัดหรือการยอมรับจากสังคมก็ตาม นอกจากนี้ วรรณกรรมทั้งสองเรื่องยังสะท้อนให้เห็นว่าความเป็นชายหรือหญิงไม่ได้เป็นสิ่งตายตัว แต่สามารถเปลี่ยนแปลงและลื่นไหลได้ตามประสบการณ์ชีวิตและบริบทสังคม

คำสำคัญ: ความลื่นไหลทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ วรรณกรรมไทย การเปิดเผยเพศวิถี

Abstract

This research compares gender fluidity in "Kee Bad" by Prasertsak Padmarit and "An Kam Karun" by Ladr. It analyses character identities before and after disclosing their sexual

¹ นักศึกษาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

Student, Majoring in Thai Language, Faculty of Humanities, Mahamakut Buddhist University

² อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

Lecturer, Department of Thai Language, Faculty of Humanities, Mahamakut Buddhist University

* Corresponding Author, Email: aphidej.sup@mbu.ac.th

orientation, focusing on self-expression, self-perception, family, and social roles—including their status as son/daughter, husband/wife, parent, and in society. The study found that the characters in both novels exhibited gender identities that did not align with their assigned sex at birth, and clearly displayed gender fluidity. Prior to coming out, the characters often faced confusion, discomfort, and pressure from family and societal values, preventing them from fully expressing their true selves. However, after coming out, the characters demonstrated increased courage and self-confidence, even as they continued to face limitations and societal challenges. Furthermore, both novels reflected that masculinity and femininity are not static but are adaptable and fluid depending on life experiences and social contexts.

Keywords: Gender fluidity, Gender identity, Thai literature, Coming out of sexuality

บทนำ

ความเข้าใจเกี่ยวกับเพศ นับเป็นประเด็นศึกษาที่ปรากฏในสังคมไทยมาเวลาหนึ่งแล้ว แง่มุมของเพศวิถีถูกนำเสนอผ่านสื่อชนิดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ คลิปวิดีโอ ไปจนถึงวรรณกรรม ปัญหาว่าด้วยพฤติกรรมและวิถีทางเพศเหล่านี้ถูกบอกเล่าอย่างหวาดวิตกว่า เป็นอาการของความเสื่อมของศีลธรรมจรรยาและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแต่งกายของวัยรุ่นหญิง ไปจนถึงการมีความสัมพันธ์ชู้สาวหรือมีภรรยาหลายคน (ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2551) ซึ่งปรากฏการณ์ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นมุมมองที่มีต่อเพศ เพศวิถี และความเข้าใจของคนในสังคมที่มีต่อเพศ ทั้งในแง่ของการตั้งคำถาม และการพยายามหาคำตอบต่อความหลากหลายในเรื่องเพศ

ความแตกต่างทางเพศสรีระ ระหว่าง “ชาย” และ “หญิง” ซึ่งถูกกำหนดโดยธรรมชาติ แต่บทบาททางเพศสถานะ (Gender roles) ของ “ชาย” และ “หญิง” เป็นสิ่งที่ประกอบสร้างขึ้นโดยสังคม (Socially constructed) “เพศ” จึงเป็นสิ่งที่เลื่อนไหลได้ตามบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง กระนั้น เพศก็มีใช้เพียงเรื่องของสังคมเพียงอย่างเดียว หากยังเป็นเรื่องของปัจเจกที่มีลักษณะแตกต่างกันไปตามบุคคล จึงกล่าวได้ว่า เพศเป็นทั้งสิ่งที่ถูกกำหนดโดยสังคม และกำหนดโดยบุคคลได้เช่นกัน ซึ่งเพศที่ถูกกำหนดโดยบุคคลนี้เอง เรียกว่า “อัตลักษณ์ทางเพศ”

อัตลักษณ์ทางเพศ หมายถึง ความเข้าใจภายในและส่วนบุคคลของแต่ละคนเกี่ยวกับเพศสภาพของตนเอง อัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลอาจเหมือน หรือแตกต่างจากเพศสภาพที่สมมติขึ้น โดยขึ้นอยู่กับเพศสภาพที่ถูกกำหนดไว้เมื่อแรกเกิด บางคนระบุเพศสภาพ ผู้หญิงหรือผู้ชาย บางคนมองว่าตนเองเป็นทั้งสองเพศ (agender) สำหรับบางคนอัตลักษณ์ทางเพศของพวกเขาไม่ตายตัว และเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เรียกว่า ความลื่นไหลทางเพศ (gender fluid)

คำนิยามจาก Beers (2004; อ้างถึงใน กังวาล พองแก้ว, 2550) กล่าวว่า “อัตลักษณ์ทางเพศ” (gender identity) คือ มุมมองของบุคคลที่เป็นความรู้สึกภายใน (inner sense) อย่างไร มีความเป็นผู้หญิง (feminine) อย่างไร หรือมีความเป็นเพศอื่น ๆ (somewhere in-between) อย่างไร ที่สอดคล้องกับ

การรับรู้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่ตนสังกัดอยู่ ซึ่งการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศเป็นตัวกำหนดการแสดงออกบทบาททางเพศของแต่ละบุคคล

Ghosh (2006; อ้างถึงใน กังวาท พองแก้ว, 2550) ให้ทัศนะว่า “อัตลักษณ์ทางเพศ” หมายถึง มโนทัศน์แห่งตนของแต่ละบุคคล (personal conception of oneself) หรือเป็นคำนิยามเกี่ยวกับตน (self-label) ในประเด็นที่เกี่ยวกับความเป็นผู้หญิง ความเป็นผู้ชาย หรือความเป็นเพศอื่นที่ได้รับอิทธิพลจากสังคม ซึ่งการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศ ส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพ และการแสดงบทบาททางเพศที่บุคคลแสดงออก เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางเพศที่เป็นอยู่ อาทิ รูปแบบการแต่งกาย บุคลิกภาพที่มองเห็นได้ภายนอก แบบแผนการปฏิบัติตน และการวางตัวในสังคม เป็นต้น

นันทา วีรวิทยานุกูล (2544 : 280) ได้ให้คำนิยามได้ว่า “อัตลักษณ์ทางเพศ” คือ การที่บุคคลรับรู้ตนเองว่า เป็นหญิงหรือชาย และการรับรู้ความเป็นผู้หญิงหรือความเป็นชายนั้น ได้กำหนดบทบาทให้แต่ละบุคคลรู้ว่า ควรดำเนินชีวิตและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างไร

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า “อัตลักษณ์ทางเพศ” (gender identity) คือ การที่แต่ละคนรับรู้และกำหนดความเป็นเพศของตัวเอง ไม่ว่าจะรู้สึกว่าเป็นผู้หญิง ผู้ชาย หรืออยู่ระหว่างกลาง ความรู้สึกนี้เกิดจากการรับรู้ภายในตนเอง และยังสัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรมที่อยู่ร่วมด้วย อัตลักษณ์ทางเพศจึงส่งผลต่อบุคลิกภาพ การแต่งกาย การปฏิบัติตัว และการวางตัวในสังคม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเรามองและเข้าใจตนเองในแง่เพศอย่างไร

ในปี พ.ศ. 2567 ที่ผ่านมา หลังการประกาศผู้เข้ารอบ Shortlist รางวัลซีไรต์ (S.E.A. Write) หรือรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน พบว่านวนิยายจำนวนหนึ่งพูดถึงประเด็นความซับซ้อนทางเพศได้อย่างน่าสนใจ โดยว่าด้วยเรื่องราวของชายอยากเป็นหญิงและหญิงอยากเป็นชาย ทั้งสองประเภทนี้ เสนอให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของคนที่มีความคิดและลักษณะนิสัยเรื่องเพศต่างกัน เช่น นวนิยายเรื่อง กีบาค ที่พูดถึงตัวละครมีความเป็นชายแต่ใจของเขาเป็นหญิง เขาสามารถทอผ้าได้ดีกว่าผู้หญิงทุกคนในหมู่บ้าน มีความปรารถนาที่จะแต่งกายนุ่งขึ้นเหมือนผู้หญิง รวมถึงมีความสนใจในเพศชาย ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ล้วนขัดแย้งกับประเพณี ความเชื่อ และค่านิยมของสังคม ตัวละครจึงต้องต่อสู้เพื่อแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางเพศของตนเอง ส่วนนวนิยายอีกเรื่องคือ อันกามการุณย์ เป็นเรื่องราวของตัวละครหญิงที่ต้องการจะกลายเป็นผู้ชาย แต่ตนเองมีสามีและลูกสาวอยู่แล้ว ตัวละครจึงตกอยู่ในความสับสนและรู้สึกผิดต่อคนในครอบครัว จนกระทั่งวันหนึ่งตัวละครได้พบกับชายคนหนึ่งที่ตั้งใจเป็นผู้หญิง ทั้งยังมีกิริยาท่าทางนุ่มนวลและอ่อนโยนไม่ต่างจากผู้หญิงคนหนึ่ง เธอจึงสนใจในตัวผู้ชายคนนี้มาก จนไปมีความสัมพันธ์กับชายที่ตั้งใจเป็นผู้หญิง ตัวละครจึงเต็มไปด้วยความสับสนในจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกผิดต่อลูกและสามีที่ตนเองไม่สามารถเป็นแม่และเมียที่ดีตามแบบฉบับของสังคมได้ รวมถึงความไม่เข้าใจในอัตลักษณ์ทางเพศของตน

จากการศึกษานวนิยายทั้งสองเรื่องนี้ สิ่งที่น่าสนใจมีอยู่หลายประเด็น ทั้งการเปลี่ยนแปลงของตัวละคร ความสัมพันธ์ ความอึดอัด และความยากลำบากที่ไม่สามารถจะเปิดเผยตัวตนของตัวเองให้กับครอบครัวหรือคนในสังคมที่ตนอยู่ เพราะกลัวว่าทุกคนจะยอมรับในสิ่งที่ตนเป็นไม่ได้ จึงเป็นเหตุที่ผู้วิจัย

ต้องการศึกษาเปรียบเทียบความลื่นไหลทางเพศในวรรณกรรม เรื่องก๊าดของประเสริฐศักดิ์ ปัตมะริด กับ อันกามการุณย์ ของลาติด

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบตัวตนของตัวละคร ก่อนและหลังการเปิดเผยเพศวิถี

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบความลื่นไหลทางเพศในวรรณกรรมเรื่อง ก๊าด และ อันกามการุณย์ มีขอบเขตในการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านข้อมูล

- ก๊าด ของ ประเสริฐศักดิ์ ปัตมะริด (พิมพ์ครั้งที่ 2) ปี พ.ศ. 2567
- อันกามการุณย์ ของ ลาติด (พิมพ์ครั้งที่ 2) ปี พ.ศ. 2567

2.ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. เปรียบเทียบรูปแบบตัวตนของตัวละครก่อนเปิดเผยเพศวิถี

1.1 รูปแบบตัวตนของตัวละครชายอยากเป็นหญิง

- 1.1.1 การแสดงออก
- 1.1.2 ความคิดเกี่ยวกับตน
- 1.1.3 การใช้ชีวิตในครอบครัว
- 1.1.4 การใช้ชีวิตในสังคม

1.2 รูปแบบตัวตนของตัวละครหญิงอยากเป็นชาย

- 1.2.1 การแสดงออก
- 1.2.2 ความคิดเกี่ยวกับตน
- 1.2.3 การใช้ชีวิตในครอบครัว
- 1.2.4 การใช้ชีวิตในสังคม

2. เปรียบเทียบรูปแบบตัวตนของตัวละครหลังการเปิดเผยเพศวิถี

- 2.1 สถานะความเป็นลูก
- 2.2 สถานะความเป็นสามีภรรยา
- 2.3 สถานะความเป็นพ่อแม่
- 2.4 สถานะความเป็นมนุษย์ในสังคม

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเปรียบเทียบความลื่นไหลทางเพศในวรรณกรรมเรื่องก๊าด ของ ประเสริฐศักดิ์ ปัตมะริด กับ อันกามการุณย์ ของ ลาติด พบว่า ก่อนเปิดเผยตัวตนและหลังเปิดเผยตัวตน มีดังนี้

ลักษณะของชายอยากเป็นหญิง ก่อนการเปิดเผยตัวตน บ่าหงส์ยังไม่สามารถเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่ เพราะคนในครอบครัวไม่สามารถยอมรับพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับเพศโดยกำเนิดของบ่าหงส์ที่ไม่สอดคล้องกับความคิดความเชื่อของสังคมได้ บ่าหงส์ต้องอยู่ใต้ความคาดหวังของคนรอบข้างที่อยากให้เขาเป็นผู้ชายตามเพศกำเนิด ทั้งเรื่องแต่งตัว การวางตัว หรืออื่น ๆ เขาต้องพยายามทำตัวให้เหมือนผู้ชายทั่วไป ถึงแม้ข้างในจะรู้สึกอยากเป็นหญิงมากแค่ไหนก็ยังไม่สามารถแสดงออกมาได้ เพราะครอบครัวยังไม่ยอมรับ การใช้ชีวิตในสังคมของบ่าหงส์จะไม่ค่อยออกไปข้างนอก เพราะบ่าหงส์จะชอบอยู่บ้านทอผ้า ทำกับข้าวมากกว่าเจอผู้คน หลังจากเปิดเผยตัวตน บ่าหงส์กลัวที่จะแสดงออกในการแต่งกายเหมือนเพศหญิงมากขึ้น ไม่สนใจคำพูดของคนรอบข้างว่า เขาจะพุดยังงั้นกับบ่าหงส์ คำพูดเหล่านี้ไม่ได้มีประโยชน์ต่อบ่าหงส์อีกต่อไป การที่คนในครอบครัวยอมรับในสิ่งที่บ่าหงส์เป็นก็ดีมากพอแล้วที่จะไปสนใจใครกลัวที่จะเผชิญต่อแรงกดดัน มีความสุข มีความสบายใจ ถึงแม้จะต้องสูญเสียคนรอบข้างหายไปบ้าง แต่ก็ทำให้บ่าหงส์ได้รู้ว่าใครจริงใจกับบ่าหงส์ที่สุด และมีอิสระในการใช้ชีวิตเป็นตัวของตัวเองในรูปแบบที่ต้องการ ตามที่แสดงดังตารางเปรียบเทียบตัวละครก่อนเปิดเผยเพศวิถี

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	บ่าหงส์ (เกิบาด)	ลัล (อันงามการุณย์)
1. การแสดงออก	ยังไม่กล้าเปิดเผยตัวตนอย่างชัดเจน แต่แสดงความเป็นผู้หญิงผ่านการทอผ้า งานบ้าน ความเรียบร้อย และบุคลิกอ่อนโยน	ยังไม่กล้าเปิดเผยตัวตนตรง ๆ แต่เริ่มเปลี่ยนแปลงการแต่งตัว บุคลิก และมีความคิดอยากใช้ชีวิตแบบผู้ชาย
2. ความคิดเกี่ยวกับตน	รู้สึกว่าตนเองแตกต่างจากผู้ชายทั่วไป ไม่ชอบบทบาทความเป็นชาย และอยากเป็นผู้หญิง	รู้สึกอึดอัดกับการเป็นผู้หญิง มองว่าตนเองไม่เหมาะกับบทบาทผู้หญิง และอยากเป็นผู้ชายมากกว่า
3. การใช้ชีวิตในครอบครัว	ใช้ชีวิตอยู่กับแม่เหมือนเฮอร์คิวลีส และแม่อยู่ภาค พยายามทำหน้าที่ลูกที่ดี แม่ตัวตนภายในจะไม่ตรงกับเพศกำเนิด	พยายามทำหน้าที่ภรรยาและแม่ตามที่ครอบครัวคาดหวัง แม่ในใจจะรู้สึกผิดและไม่เป็นตัวของตัวเอง
4. การใช้ชีวิตในสังคม	ชอบเก็บตัว ไม่ค่อยเข้าสังคม เพราะกลัวถูกล้อเลียนหรือถูกมองว่าแตกต่างจากผู้ชายทั่วไป	ใช้ชีวิตแบบเงียบ ๆ ไม่ค่อยเปิดเผยความรู้สึก เพราะกลัวผลกระทบต่อครอบครัวและกลัวถูกตัดสินจากสังคม

ลักษณะของหญิงอยากเป็นชาย ก่อนการเปิดเผยตัวตน ลัลใช้ชีวิตในครอบครัวแบบพยายามที่จะเป็น แม่และภรรยาที่ดีที่สุดในสายตาให้กับพวกเขาทั้งสองคน ถึงแม้ในใจลึก ๆ ของลัลจะมีความรู้สึกที่

ไม่ตรงกับความเป็นจริงก็ตาม และลัลก็ต้องรักษาความสัมพันธ์กับคนรอบข้างไว้ ทำให้ลัลเก็บความรู้สึกจริงเอาไว้ในใจ ไม่กล้าที่จะพูดหรือแสดงออกมากนัก เพราะกลัวว่าจะกระทบต่อครอบครัวและภาพลักษณ์ที่คนอื่นมองเห็น ส่วนการใช้ชีวิตในสังคมลัลไม่ได้มีปัญหากับการใช้ชีวิตข้างนอกเพราะลัลทำหน้าที่ทุกอย่างได้ดี แต่ที่มีปัญหาคือข้างในจิตใจของลัลไม่มีความสุข ลัลต้องแกล้งเป็นอีกคนเมื่อพบเจอผู้คนมากมาย แต่พอกลับมาอยู่กับตัวเองลัลเป็นอีกคน ต้องทำทุกอย่างตามที่สังคมกำหนด การแต่งกายหรือการแสดงออก จึงทำให้ลัลรู้สึกอึดอัดทุกครั้งเพราะไม่เป็นตัวเองเวลาเจอผู้คนมากมาย หลังจากที่เปิดเผยตัวตน ลัลมีความมั่นใจต่อการเจอผู้คนแบบไม่ต้องมีความกังวล ไม่ต้องคิดมาก กล้าที่จะสู้กับแรงกดดันของตัวเอง แต่งตัวในแบบที่ตัวเองอยากจะแต่ง กล้าแสดงออกให้คนรอบข้างได้เห็นตัวตนของตัวเอง ไม่กลัวสายตาของคนรอบข้างว่า จะมองลัลเป็นคนแปลกในสังคม แม้อาจจะมึนบ้าง แต่นั่นก็ไม่ใช่วิธีของลัลอีกต่อไป แลใช้ชีวิตในแบบที่ตัวเองต้องการก็ทำให้ลัลมีความสุขมากพอแล้ว ไม่ต้องแกล้งทำเป็นอีกคนต่อหน้าคนอื่น มั่นใจในรูปแบบของตัวเองและเป็นอิสระในการใช้ชีวิต ตามที่เห็นดังตารางเปรียบเทียบรูปแบบตัวตนของตัวละครหลังการเปิดเผยเพศวิถี

ประเด็นที่เปรียบเทียบ	บำหงส์ (ก๊าก)	ลัล (อันกามการุณย์)
1. สถานะความเป็นลูก	แม้บำหงส์จะไม่ใช้ลูกแท้ ๆ แต่ได้รับความรัก ความอบอุ่น และการยอมรับจากแม่เหมือนคนอื่น แกวและแม่อุ้ยนาถ ยังคงทำหน้าที่ลูกที่ดี	ความสัมพันธ์ของลัลกับพ่อห่างเหิน ไม่กล้าที่จะแสดงความรู้สึกภายในใจยังเห็นพ่อเป็นที่พึ่งและเซฟโซน
2. สถานะความเป็นสามีภรรยา	ความรักและความซื่อสัตย์ต่ออินตาอย่างมั่นคง อินตาเองก็ยอมรับตัวตนของบำหงส์อย่างไม่มีเงื่อนไข แม้สามีจะเสียชีวิตก็ยังคงรักดีเสมอ	ความเป็นสามีภรรยากับณัฐค้อย ๆ จืดจางลง ลัลเป็นคนนอกใจสามี จึงขาดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อคู่ชีวิต
3. สถานะความเป็นพ่อแม่	ไม่มีบทบาทโดยตรงในฐานะความเป็นพ่อแม่	เป็นแม่ที่ทุ่มเท รักลูกมาก ลูกคือศูนย์กลางของชีวิต แม้ตนเองจะมีปัญหาในด้านอื่น ๆ ก็ตาม
4. สถานะความเป็นมนุษย์ในสังคม	ถูกสังคมชนบทซ้ำเติม ล้อเลียน และตัดสินจากอัตลักษณ์ทางเพศ แต่ยังมีคนบางกลุ่มที่ยอมรับและปกป้อง	ใช้ชีวิตในสังคมแบบเงียบ ๆ ไม่โดดเด่น ไม่ถูกต่อต้านโดยตรง แต่ก็ไม่ได้รับการเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

ตัวละครในนวนิยายทั้งสองเรื่องนี้ มีความลื่นไหลทางเพศ และไม่สามารถใช้ชีวิตตามเพศกำเนิดที่สังคมกำหนดได้ จึงทำให้พวกเขาต้องเจอกับความกดดัน ความสับสน และการไม่ยอมรับจากคนรอบข้าง แต่เมื่อพวกเขากล้าที่จะยอมรับ และเปิดเผยตัวตนของตัวเองออกมา ก็จะมีความสุข ความมั่นใจในชีวิตมากยิ่งขึ้น ถึงแม้จะต้องมีการสูญเสียคนรอบข้างไปบ้าง แต่ก็ทำให้พวกเขาใช้ชีวิตแบบมีความสุขในแบบที่ตนเองอยากจะเป็น และมีอิสระเป็นของตัวเอง

สรุป

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความลื่นไหลทางเพศในวรรณกรรม 2 เรื่อง คือ กีบาค และ อันกามการุณย์ โดยเน้นดู “ตัวตนของตัวละครก่อนและหลังการเปิดเผยเพศวิถี”

ผลการศึกษาพบว่า ตัวละครทั้งสองเรื่องมีอัตลักษณ์ทางเพศที่ไม่ตรงกับเพศกำเนิด ทำให้ต้องเผชิญกับความสับสนในตัวเอง และแรงกดดันจากครอบครัวและสังคมอย่างมาก โดยเฉพาะก่อนการเปิดเผยตัวตน ตัวละครมักต้องปกปิดความเป็นจริงของตัวเอง เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้ แต่หลังจากเปิดเผยเพศวิถีแล้ว ตัวละครมีความมั่นใจและกล้าเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น แม้ว่าจะยังคงต้องเผชิญกับการยอมรับที่ไม่เต็มที่จากสังคมก็ตาม

นอกจากนี้ งานวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่า “เพศไม่ได้เป็นสิ่งตายตัว” แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามประสบการณ์ชีวิตและบริบททางสังคม และยังชี้ให้เห็นว่าสังคมไทยยังมีการอคติเรื่องเพศที่ค่อนข้างชัดเจน ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของแรงกดดันที่ตัวละครต้องเผชิญ โดยรวม งานวิจัยนี้ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น และเปิดมุมมองให้เห็นว่าพวกเขาก็เป็น “มนุษย์คนหนึ่ง” ที่ต้องการการยอมรับในสังคมเช่นเดียวกับคนทั่วไป

อภิปรายผล

ในปัจจุบันของสังคมไทย มีการพัฒนาและเปิดกว้างการยอมรับในเรื่องของความหลากหลายทางเพศมากขึ้นพอสมควร ไม่ว่าจะเป็นจากสื่อออนไลน์ จากวรรณกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงเรื่องของเพศหรือคนรุ่นใหม่ที่กล้าแสดงตัวตนมากขึ้น และคนในครอบครัวบางส่วนก็ยอมรับในสิ่งที่ลูกของตัวเองอยากจะเป็นในแบบที่ตนเองเลือก โดยที่ไม่ห้ามแต่เป็นการสนับสนุนมากกว่า แต่ในอีกมุมหนึ่งก็จะมีคนที่เกิดในยุคสมัยที่โลกยังไม่เปิดกว้างในเรื่องของเพศ ยังคงมีความคิดแบบเดิมที่ว่า ชายต้องทำงานเลี้ยงดูครอบครัว ส่วนหญิงต้องทำหน้าที่ของงานบ้าน หาข้าว หาบน้ำ รอสามีที่บ้าน ไม่มีสิทธิ์ที่จะได้ออกไปทำงานนอกบ้าน เพราะยังมีความเชื่อ วัฒนธรรมที่ยึดถือบทบาทของชาย-หญิงแบบเดิม จึงทำให้อัตลักษณ์ทางเพศที่แตกต่างต้องเผชิญกับความไม่เข้าใจหรือการไม่ยอมรับอยู่บ้าง

วรรณกรรมที่พูดถึงความลื่นไหลทางเพศช่วยให้คนในสังคมเข้าใจและเปิดมุมมองมากขึ้น คนที่ได้อ่านเรื่องราวของตัวละครที่ต้องสู้กับความสับสน ความกดดัน หรือการที่สังคมยังไม่ยอมรับ ก็เกิดการเห็นอกเห็นใจในตัวละคร เข้าใจความรู้สึกของคนที่มีอัตลักษณ์ทางเพศต่างจากตัวเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังลดอคติและทัศนคติลบที่เคยมี ทำให้สังคมค่อย ๆ เปิดกว้าง และยอมรับความแตกต่างได้ดีขึ้น เพราะ

เรื่องราวเหล่านี้ สะท้อนตัวตนของคนในสังคมจริง ๆ วรรณกรรมจึงเป็นประโยชน์และตัวเปลี่ยนความคิดของคนในสังคมที่ไม่ใช่แค่เล่าผ่านเรื่องแต่ทำให้สังคมน่าอยู่มากขึ้น

จากการที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความลื่นไหลทางเพศในวรรณกรรมเรื่องก๊าด ของประเสริฐศักดิ์ ปัทมะรัต กับอันกามการุณย์ ของ ลาติต งานวิจัยชิ้นนี้ไม่ได้สะท้อนให้เห็นเพียงแค่ภาพในตัวละครที่มีความลื่นไหลทางเพศ แต่ยังช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหลากหลายทางเพศไม่ใช่เป็นสิ่งที่แปลก และผู้อ่านจะเข้าใจความรู้สึกหรือมีเหตุผลมากขึ้น เรื่องเพศยังเป็นสิ่งสำคัญต่อสังคมเมื่อมีการเข้าใจเรื่องเพศก็จะทำให้การใช้ชีวิตร่วมกันอยู่แบบมีความสุข และเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่โดยไม่ต้องกลัวว่าคนอื่นจะมองหรือตัดสินยังงี้ในตัวเรา วรรณกรรมจะเป็นแรงขับเคลื่อนให้สังคมพัฒนาไปในทิศทางที่เปิดกว้าง และเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ผลจากการศึกษายังทำให้พบว่า

1. ทำให้เห็นว่า “ความลื่นไหลทางเพศ” ไม่ได้เป็นแค่เรื่องส่วนตัว แต่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างสังคมตัวละครไม่ได้แค่สับสนในตัวเอง แต่ความสับสนเกิดจากค่านิยมของครอบครัว หรือ บทบาทชาย-หญิงที่สังคมกำหนด แปลว่า “เพศ” ไม่ได้ถูกกำหนดโดยธรรมชาติอย่างเดียวแต่ถูกสร้างโดยสังคมด้วย

2. แสดงให้เห็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงตัวตน (ก่อน-หลังเปิดเผยเพศวิถี) ก่อนเปิดเผย คือ กดทับตัวเอง สับสน กลัว และหลังเปิดเผย คือ มั่นใจมากขึ้น กล้าใช้ชีวิต เป็นองค์ความรู้ใหม่ในเชิง “พัฒนาการตัวตน” ของคนที่มีความหลากหลายทางเพศ

3. ชี้ให้เห็นว่า “การเปิดเผยตัวตน (coming out)” เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของชีวิตไม่ใช่แค่บอกความจริง แต่เป็นการปลดปล่อยตัวเอง การต่อรองกับสังคมทำให้เข้าใจมิติทางจิตใจและสังคมของ LGBTQ+ มากขึ้น

4. วรรณกรรมเป็นเครื่องมือสะท้อนและสร้างความเข้าใจเรื่องเพศได้จริง งานนี้ทำให้เห็นว่า วรรณกรรมไม่ได้แค่เล่าเรื่องแต่ช่วยเปลี่ยนมุมมองของผู้อ่านต่อความหลากหลายทางเพศ

5. งานวิจัยนี้ยังทำให้เห็นว่า ตัวละครที่มีความลื่นไหลทางเพศไม่ได้มีประสบการณ์เหมือนกันทั้งหมด แม้จะเผชิญแรงกดดันจากสังคมคล้ายกัน แต่แต่ละคนเลือกวิธีรับมือไม่เหมือนกัน บางคนเลือกเก็บซ่อน บางคนพยายามปรับตัวให้เข้ากับสิ่งที่ครอบครัวต้องการ ขณะที่บางคนตัดสินใจเปิดเผยตัวตนเพื่อใช้ชีวิตอย่างที่ตัวเองเป็นจริง ๆ ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ว่าความหลากหลายทางเพศไม่ได้มีรูปแบบตายตัว แต่มีหลายมิติและหลายเส้นทางชีวิต

6. งานวิจัยยังช่วยให้เข้าใจว่า ครอบครัวมีบทบาทสำคัญมากต่อการยอมรับตัวตนของคนที่มีความหลากหลายทางเพศ หากครอบครัวเปิดใจและให้การสนับสนุน ตัวละครจะมีความมั่นใจและใช้ชีวิตได้ดีขึ้น แต่หากครอบครัวกีดกันหรือคาดหวังให้เป็นไปตามกรอบเดิม ตัวละครก็จะเกิดความทุกข์ ความสับสน หรือรู้สึกโดดเดี่ยวได้ง่าย จึงทำให้เห็นว่าครอบครัวเป็นพื้นที่แรกที่มีผลต่อการสร้างหรือทำลายความมั่นคงทางจิตใจของคนกลุ่มนี้

7. อีกประเด็นสำคัญ คือ งานวิจัยทำให้เห็นว่า ความทุกข์ของตัวละครไม่ได้เกิดจากการเป็น LGBTQ+ โดยตรง แต่เกิดจากการถูกตัดสิน ถูกกีดกัน และไม่ได้รับการยอมรับจากคนรอบข้าง นี่เป็น

องค์ความรู้ที่สำคัญ เพราะช่วยเปลี่ยนมุมมองจากเดิมที่มองว่าความหลากหลายทางเพศคือ “ปัญหา” ไปสู่การเข้าใจว่า ปัญหาที่แท้จริงคือทัศนคติของสังคม

8. นอกจากนี้ งานวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าวรรณกรรมสามารถเป็นพื้นที่ปลอดภัยให้ผู้อ่านได้เรียนรู้เรื่องเพศวิถีโดยไม่ต้องเผชิญกับอคติโดยตรง ผู้อ่านสามารถเข้าใจความรู้สึก ความกลัว ความเจ็บปวด และความต้องการของตัวละครได้ผ่านเรื่องเล่า ทำให้เกิดความเห็นอกเห็นใจและเปิดรับความแตกต่างมากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสังคมที่เข้าใจและเคารพความหลากหลายทางเพศมากกว่าเดิม

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวรรณกรรมที่สะท้อนความหลากหลายทางเพศมากขึ้น
2. สังคมควรเปิดพื้นที่และยอมรับความแตกต่างในมิติของเพศสภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กั้ววพ ฟองแก้ว. (2550). *การรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศจากการบริโภคสื่อมวลชนของกลุ่มแกนเยาวชนในจังหวัดเชียงใหม่*. ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. (2551). *ประวัติศาสตร์ของเพศวิถี: ประวัติศาสตร์เรื่องเพศ/เรื่องประวัติศาสตร์ไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประเสริฐศักดิ์ ปัตมะริด. (2567). *ก๊าด*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: คมบาง.
- ลาดิต. (2567). *อันกามการุณย์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. เพชรบุรี: ลาดิตและมนุสเคป.